

Jak vyzdobit město ke sjezdu KSČ? Napoví manuál na webu Severočeského muzea

14. 04. 2023 09:25

Patnáctý sjezd Komunistické strany Československa hostila v dubnu 1976 Praha. V rámci povinných celostátních akcí se měla celá tehdejší socialistická vlast vyzdobit srpy, kladivy, pěticípými hvězdami a spoustou rudé barvy, jak určovala KSČ, která navíc téhož roku slavila 55 let od založení. V severních Čechách šli soudruzi o krok dál a připravili do tisku podrobný a názorný návod, jak správně navrhnout plakát, naaranžovat nástěnku i celý dům, vydat leták nebo noviny, vyzdobit výlohu nebo instalovat silniční poutač.

Oficiálně se tato anonymní tiskovina jmenovala Pracovní metodická pomůcka na pomoc názorné agitaci a Severočeskému muzeu se podařilo získat kompletní soubor 28 výukových tabulí o rozměru 42 x 30 centimetrů do svých sbírek; ukázky z něj jsou k vidění na webu muzea v galerii historických dokumentů <https://www.muzeumlb.cz/galerie-historickych-fotografii>.

„Čas je milosrdný v tom, že mnohé zapomínáme. Někdy ale k naší vlastní škodě. Relativizování zločinnosti minulého režimu, zlehčování a zpochybňování doslova odporné doby, ve které jsme žili. Každodenní součástí našich životů byla i různá nařízení, jak si připomínat výročí, na která bychom mnozí raději zapomněli. I to je naše historie a doklady této doby uchovává a sbírá Severočeské muzeum,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje.

Ve vcelku profesionálně zpracované formě promlouvá jazyk normalizační politické kultury, která oficiálně určovala podobu 70. a 80. let minulého století. S dochovanými pozůstatky této kultury se lze setkat v Liberci i dnes. Kromě sbírek Severočeského muzea je to třeba plastika holubice míru na Šaldově náměstí s tehdy oblíbeným citátem Mír národům celého světa.

Soubor ideologických návodů mimo jiné zachycuje zmizelý liberecký poutač na Spáleníšti v Hanychově v podobě srpu a kladiva s průhledem na Ještěd, který byl ústeckým krajským vedením KSČ doporučován jako velmi povedený. Řadu děl naopak krajští soudruzi

vyhodnocovali jako amatérské a nevydařené. Pro historiky je tento materiál výborným dokladem, podle jakých pravidel se formovala tehdejší oficiální vizuální kultura.

„Dnes se při pohledu na tyto obrázky a fotografie u diváka snadno nabudí pocity nostalgie a neškodné bizarnosti, ale opak je pravdou. Mnoho výtvarných detailů a drobných realizací z celého území tehdejšího Severočeského kraje, které bychom možná leckdy vnímali jako improvizovaný a marginální projev dnes už většinou neznámých výtvarníků, názorně a podrobně ukazuje promyšlené způsoby a metody manipulace KSČ vůči obyvatelstvu tehdejšího Československa,“ uzavřel ředitel muzea Jiří Křížek.